

SKOŘEPOVÁ, Zuzana, *Malíř Friedrich/Bedřich Feigl a jeho rodina, aneb Život mezi národy a metropolemi*. Diplomová práce HÚ FF JU, České Budějovice 2010, 120 s. + přílohy.

Posudek oponenta:

Ač se podle názvu může diplomová práce Zuzany Skořepové jevit jako pokus o dosud nezpracovanou biografii malíře Bedřicha Feigla, její obsah a metodologické uchopení svědčí o snaze po mnohem širším a komplexnějším zpracování tématu postavení umělce v problematické době první poloviny 20. století. V tomto pojetí se osobní příběh pražského Němce židovského původu, který užívá důsledně křestního jména Bedřich, stává jakýmsi centrem sítě národnostně, umělecky i geograficky vymezených sociálních vztahů. Feigl je zároveň zvolen i za průvodce v budování specifického příběhu umělce.

Práce je rozdělena do dvou větších celků, jež jsou vymezeny místy pobytu Bedřicha Feigla – Prahou a Berlínem. V první části se po kratší životopisné kapitole Zuzana Skořepová snaží pojmenovat společná studijní a umělecká východiska modernistické generace. Kritická pozornost je věnována nejen Akademii výtvarných umění, ale i kavárnám, jakýmsi sekundárním vzdělávacím ústavům. Autorka (vzhledem ke své výborné jazykové vybavenosti) vychází především z literatury německé a rakouské provenience, v některých případech přejímá v překladu i její terminologii. Problematika Akademie a kaváren je nastíněna v širším dějinném kontextu, pro konkrétní ukotvení v českém prostředí byly pak využity především vzpomínky jednotlivých umělců a tvůrců. Nejen práce s tímto typem pramene, ale i znalost teorie mytologizace osobního příběhu umělce, vytvořená vídeňskou školou dějin umění již ve 30. letech minulého století, vede v dalších kapitolách Zuzanu Skořepovou ke komparativně pojaté analýze (srovnání německé skupiny Die Brücke a české Osmy) obecnějších dobových trendů a strategií umělecké sebepropagace (studijní a stipendijní cesty, tvoření skupin, zvolení vhodného názvu, přednášková a výstavní činnost, ale i kult umělce-bohéma). Autorka uvádí i dobové umělecké diskuse a události, jež jsou dle jejího názoru klíčové pro utváření vlastního uměleckého osobního příběhu, a ukazuje tak nový způsob interpretace již známé faktografie.

V druhé části práce, vymezené místně a časově Berlínem „zlatých dvacátých let“, se Zuzana Skořepová více zaměřuje na specifika osudu Bedřicha Feigla, který byl nucen po odchodu do Německa nejen nově budovat svou uměleckou pozici v mnohem dravějším a sebevědomějším prostředí, ale ujasnit si i svou vlastní identitu. Autorka pečlivě analyzuje odlišnosti berlínského a pražského prostoru, upozorňuje na důležitou funkci mecenášů a

galeristů a potřebu budování výhodných společenských kontaktů. Vedle těchto obecnějších konstant života berlínského umělce upozorňuje i na podstatná specifika Feiglova přístupu k národnostní problematice a k funkci umění, které předurčily jeho úlohu prostředníka unikátního česko-židovsko-německého uměleckého dialogu.

Předkládaná práce je pokusem o celistvý obraz osudů umělců první třetiny dvacátého století. Snaží se však osobitě nastínit i východiska moderny a novost jejího vnímání v dobovém kontextu. V místy až přesyceném poznámkovém aparátě jsou načrtávány osudy dalších generačních souputníků, což vede místy až ke ztrátě Feigla samého. Důvodem je snad i nedostatek pramenů, které se přímo k tomuto malíři váží. Ale i toto minimum dokázala Zuzana Skořepová maximálně vytěžit; kapitoly, v nichž autorka pracovala právě s Feiglovými Sešity, osobními filozofickými reflexemi doby a umění, totiž považuji v kontextu celé práce za nejcennější.

Zuzana Skořepová díky vynikající znalosti české i zahraniční odborné literatury a pečlivému studiu archivních pramenů vytvořila metodologicky originální pojetí dějin moderního umění a vtělila je do řemeslně i literárně dobře zpracované diplomové práce. Citlivě byly vybrány i přílohy, které s textem samým vytvářejí jednolitý celek. Nezbývá tedy nic jiného, než tuto práci jednoznačně doporučit k obhajobě a ohodnotit ji stupněm

výborně.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph. D.

V Českých Budějovicích 26. května 2010.